

Výběr rostlin do zahrady III.

Jedovaté rostliny

Zvláště máte-li děti, je nutné dohlédnout na výskyt jedovatých či trnitých dřevin v zahradě. Málokdo si toto riziko uvědomuje či připouští. Nejčastěji se tak na živý plot využívají mírně jedovaté jehličnany v podobě zeravu (*Thuja sp.*) či cypřiše (*Chamaecyparis sp.*). S oblibou se vysazují i tisy, celé smrtelně jedovaté.

Otravy rostlinami tvoří sice malou, nicméně stabilní část celkových statisticky zjišťovaných otrav obyvatelstva. Uvádí se, že v České republice se takto ročně otráví asi 100 lidí včetně dětí. Statistiky rovněž uvádějí, že nejvíce bývají postiženy děti do deseti let, a to hlavně díky své zvědavosti a touze ochutnat vše, nač přijdou, obzvláště připomíná-li to oblíbený bonbon.

Co se týče možného nebezpečí pro vaše chlupaté miláčky, masožravá zvířata, jako psi a kočky, nemají zpravidla s jedovatými rostlinami potíže. Opačná situace však nastává u býložravců, proto máte-li morčata, králíčky nebo např. želvy, kterým rádi dopřáváte čerstvý vzduch na své zahradě, držte je z dosahu těchto nebezpečných rostlin.

Jedovaté pokojové rostliny

Mezi nejčastěji pěstovanými druhy pokojových rostlin nalezneme takové, které nejen pro děti představují velké riziko. Za botanickým názvem rostliny je uvedeno, jaká část rostliny je jedovatá.

Asparagus densiflorus 'Meyeri' (červené plody), *Dieffenbachia sp.* (celá rostlina), celá rostlina také jedovatá u: *Philodendronů*, *Anthurii* a *Zantedeschii sp.* (kala). *Monstera deliciosa* (krom plodu je jedovatá celá rostlina), *Allamanda cathartica* (mléčná šťáva, kterou roní po poškození), *Euphorbia pulcherrima* – vánoční hvězda (jako ostatní z čeledi pryšcovitých obsahuje jedovatou mléčnou tekutinu), *Kalanchoe* hybridy (jedovaté šťávy), *Datura sp.* – durman (celá rostlina), *Adenium obesum* – adenium (mléčná tekutina), *Opuntia sp.* (jedovaté ostny), *Cyclamen sp* – bramboříky (hlízy).

Jedovaté rostliny našich zahrad a parků

Jehličnany:

Juniperus sabina - jalovec chvojka a *Juniperus horizontalis* - jalovec poléhavý (prudce jedovatý je nejen plod, ale celá rostlina), *Taxus baccata* – tis červený (celý jehličnan, krom dužnatého míšku, je prudce jedovatý, semena jsou jedovatá jen po rozžvýkání), *Thuja sp.* - zerav a *Chamaecyparis sp.* - cypřišek (oba jsou mírně jedovaté).

Listnaté stromy a keře:

Aesculus flava - jírovec žlutý (plody), *Berberis sp.* - dřišťál (krom plodů je celá rostlina mírně jedovatá), *Campsis sp.* - trubač (celá rostlina rovněž mírně jedovatá), *Daphne mezereum* – lýkovec jedovatý (zářivě červené bobule, které lákají děti k požití), *Padus racemosa* - stremcha hroznovitá (kůra a semena), *Laburnum anagyroides* – štědřenec odvislý (smrtelně jedovatá semena a kůra), *Lonicera xylosteum* - zimolez obecný (celá rostlina), *Rhus typhina* - škumpa očetná (prudce jedovatá je celá rostlina), *Robinia pseudoaccacia* – akát bílý

(krom květů je jedovatý celý strom, především pak lusky a kůra), *Euonymus europaeus* – brslen evropský (plody), *Buxus sempervirens* - zimostráz stálezelený (celá rostlina je jedovatá nejen pro člověka, ale také pro psy), *Ligustrum vulgare* – ptačí zob obecný (plody), *Magnolia* sp. – magnolie (celá rostlina) *Prunus laurocerasus* – bobkovišeň (celá rostlina), *Pyracantha coccinea* – hlohyně šarlatová (mírně jedovaté plody, lákající k požití), *Symphoricarpos* sp. - pámelník (mírně jedovaté plody), *Sambucus racemosa* – bez hroznatý (plody a listy, smrtelně jedovatý), *Vinca minor* - barvínek menší (celá rostlina), *Wisteria* sp. – vistárie (celá rostlina smrtelně jedovatá), *Viburnum opulus* – kalina obecná a *Viburnum lantana* – kalina tušalaj (obě dřeviny celé smrtelně jedovaté), *Rhododendron catawbiense* - pěnišník americký (především listy) a *Rhododendron luteum* - pěnišník žlutý (celá rostlina), a další vřesovištní rostliny: *Ledum* sp - rojovník (větvičky), *Pieris* sp. – pieris (hlavně mladé výhony), *Andromeda* sp - kyhanka (celá rostlina, uvádí se, že nebezpečný je i pouhý dotek), u výše zmíněných vřesovištních rostlin je také nebezpečný nektar z květů, přičemž byla zaznamenána otrava lidí medem z oblastí, kde pěnišníky a ostatní rostliny rostly), *Nerium oleandre* – oleandr (celá rostlina prudce jedovatá), mírně jedovaté jsou: *Ilex aquifolium* - cesmína (listy a plody), *Mahonia aquifolium* - mahonie (celá rostlina, především plody), *Paeonia* sp. – pivoňky (celá rostlina).

Popínavé rostliny: *Clematis* sp - plamének (jedovatá celá rostlina), *Parthenocissus* sp - loubinec neboli přísavník(plody), *Hedera* sp. – břečťan (celá rostlina, především pak plody, které lákají děti k požití).

Jedovaté byliny

Dictamnus albus – třemdava bílá (celá rostlina), *Aconitum* sp. – oměj (celá rostlina), *Calla palustris* – d'áblík (plody), *Euphorbia marginata* – pryšec vroubený (mléčná tekutina), *Digitalis purpurea* – náprstník červený (celá rostlina), *Atropa bella-donna* - rulík zlomocný nebo také „čertova třešeň“(nejnebezpečnější jedovatá rostlina, jedovatá je celá rostlina, přičemž smrtelné jsou pro malé dítě pouhé 3 bobule, pro dospělého člověka se uvádí 10 bobulí), *Paris quadrifolia* - vraní oko (celá rostlina, především pak oddenky a bobule), *Convalaria majalis* - konvalinka (celá rostlina, nejvíce nebezpečné jsou čerstvé květy a listy, uvádí se, že i voda, ve které byly konvalinky umístěné, se stává jedovatou), *Colchicum autumnale* – ocún (jedovatá je celá rostlina), *Helleborus* sp. - čemeřice (celá rostlina), *Galanthus nivalis* - sněženka (celá rostlina, nejvíce jedovatých alkaloidů je obsaženo v cibuli), *Leucojum vernum* - bledule - (cibule), *Narcissus* sp. - narcis (celá rostlina, nejvíce cibule), *Lupinus polyphyllus* - vlčí bob mnoholistý (celá rostlina, především pak semena).

Pokud si po přečtení nemalého seznamu jedovatých rostlin, který by mohl být dále doplňován, začínáte trhat vlasy a uháníte s nůžkami na zahradu, abyste je všechny zlikvidovali, nevěste hlavu. Je známo mnoho případů, a já znám hned několik ve svém okolí, kdy dotyční baštily např. semena akátu, schroupaly listy *Dieffenbachie* a doposud se těší velmi pevnému zdraví. Ale není radno si zahrávat, proto pokud se stane, že vy nebo někdo jiný něco z výše uvedeného zbaští, nepanikařte, odstraňte část rostliny z úst, vypláchněte dutinu ústní pouze čistou vodou, zavolejte lékaře a pro klid duše zavolejte také na **Toxikologické informační středisko 224 919 293** a **224 915 402** s nepřetržitou lékařskou službou, kde vám poskytnou potřebnou pomoc.